

Numele: _____

Inițiala prenumelui
tatălui: _____

Prenumele: _____

Clasa: _____

**SIMULAREA EVALUĂRII NAȚIONALE PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2023 – 2024
Limba și literatura română**

Evaluator / Evaluatori (cf. Precizărilor I.Ș.J. Sibiu)	Numele și prenumele profesorului evaluator	Nota acordată	Semnătura
Evaluator 1			
Evaluator 2			
Nota finală			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I**(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cât a durat vara aceea, băiatul a încercat să nu-și împartă prea mult prietenul urecheat cu vechii prieteni de pe stradă. Nu i-a fost întotdeauna ușor, uneori Renate sau Iulia sau Adina sau Ioana sau Daniela sau toate împreună veneau la poartă și începeau să-l strige și nu se opreau până nu le răspundea, iar atunci normal că ele îi cereau să aducă iepurașul, să-l mai mângâie și ele, de ce e atât de egoist și-l ține doar pentru el? Matei aducea atunci iepurașul – care creștea văzând cu ochii, pe la mijlocul verii devenind un adevărat iepuroi –, dar se grăbea apoi să caute motive pentru a-l lua din mijlocul lor. Și se întorcea în curtea bunicilor sau în grădina sau, dacă reușea s-o înduplece pe Babo, în camera de la stradă, unde era mai răcoare, și se forța la început să reia lectura cărții de lângă care îl luaseră fetele și-n câteva clipe uita cu totul de întrerupere, cufundat din nou în lumea fantastică imaginată de autor, avea el impresia, numai și numai pentru el. Țupi se făcea ghem de blană pe canapea, își ascundea nasul între lăbuțele din față și adormea. Era incredibil cât de mult putea să doarmă.

— Nu-i de mirare că crești într-o zi cât alții-n zece, i-a zis Matei odată, în gând vocea sa semănând perfect cu a lui Moșulică, dintr-un alt timp, o altă vară, când el și Crina erau mai mici și ascultau cu plapuma trasă sub bărbie poveștile pe care Bunicu' le știa pe de rost. Parcă ai mânca jărat, nu alta...

Pentru când ieșea cu el din curte, i-a făcut o lesă. L-a ajutat Bunica, i-a tivit ea cordonul la Zingerul* ei, a folosit ață roșie, „să nu fie deochi”. Matei s-a ocupat de zgardă. A folosit o curea veche de-ale Bunicului, a tăiat-o cu foarfeca mare de croitorie și l-a rugat pe Moșulică să-i dea câteva găuri noi cu șurubelnița încinsă în foc. Țupi nu era foarte fericit de asta și se ascundea după stiva de lemne când îl vedea venind spre el cu lesa. „Hai să facem o plimbare pe râu în jos”, zicea Matei. Sau: „Până la abator și-napoi”. Sau: „Să ronțai niște iarbă din curtea grădiniței”. Nu-i era greu să-l prindă într-un colț, îi strecura cureaua peste urechi, o strângea cât să nu alunece înapoi și agăța lesa în ineluș. După ce se vedea legat, iepurele părea să se dea bătut pe dată. Se resemna. Îl urma oriunde voia băiatul, împingându-se voios în labelle din față, topăind ca un cangur pitic.

L-a dus în felul acesta și pe râu în jos, călcând printre brusturii de pe mal și oprindu-se când Țupi găsea ceva gustos de molfăit, l-a dus și până la abator, pe mijlocul străzii, însoțit de cele mai multe ori de alaiul regulamentar de copii, și l-a băgat și pe sub gardul de plasă care împrejmuia curtea grădiniței, după care el l-a sărit prin locul cunoscut, pe la stâlpul de beton al porții, și l-a lăsat să se ospăteze din iarba plină de trifoi dintre leagăne.

— Aici am făcut eu grădinița, îi povestea. Să-ți spun ce am pățit odată, când am furat niște pistoale de cowboy...

Matei vorbea și iepurele mesteca. Atunci când sălta spre un alt petec de iarbă, băiatul mergea după

el, încât cine i-ar fi văzut pe bună dreptate s-ar fi întrebat care pe care ducea în lesă.

Într-o dimineață s-a trezit cu dorința arzătoare de-a ajunge cu Țupi pe deal.

— Vreau să-i arăt orașul de acolo, să-l vadă tot, să vadă cât de mare și de frumos este, le-a spus dintr-un suflet bunicilor la micul dejun.

Dar ei nu-l puteau lăsa să meargă singur. Drumul pe care îl avea de traversat era foarte periculos, pe acolo circulau o mulțime de tiruri și circulau cu viteză mare. Niciodată nu-l lăsaseră să treacă drumul acela singur. Cel mult dacă erau în grup, toți copiii de pe stradă, când se duceau la baltă să se scalde. Însă nici atunci n-o făceau cu inima împăcată....

Mircea Pricăjan, *Murmur*

*Zinger – marcă a unei mașini de cusut

Textul 2

Apărut în 1975, romanul *Anul iepurelui* a fost extrem de bine primit de critică și, devenind parte a Colecției UNESCO de opere reprezentative ale umanității, a beneficiat de două ecranizări, cea mai recentă datând din anul 2006, în regia lui Marc Rivière, cu Christopher Lambert în rolul principal. Arto Paasilinna și-a văzut, astfel, stabilită în scurt timp o solidă reputație literară și a fost propulsat în prim planul vieții artistice internaționale, în ciuda obstacolului lingvistic și a spațiului cultural relativ necunoscut din care provine. Cartea de față, pornind de la o situație aparent banală și de la descrierea unei existențe la fel de obișnuite, are, însă marele dar de a cuceri imediat cititorul. Poate tocmai pentru că autorul știe cum să prezinte lucrurile care, zi de zi, se întâmplă multora dintre noi.

Astfel, Kaarlo Vatanen, aflat într-o deplasare de serviciu împreună cu un coleg, are parte de un eveniment rutier aparent neînsemnat: colegul său, aflat la volan, lovește ușor un iepure care, imprudent, se așezase în mijlocul șoselei. Iar dacă, în mod obișnuit, niciunul dintre ei n-ar fi dat importanță unui asemenea moment, în acea seara, înclinat fiind să-și analizeze existența și deja tentat să constate pentru a mia oară lipsa de idealuri la care ajunsese, Vatanen decide să salveze iepurele, spre indignarea colegului său, care, văzându-l cum intră în crângul de lângă șosea pentru a căuta micuța victimă, îl lasă acolo, demarând în trombă. [...]

Desigur, *Anul iepurelui* nu e genul de lectură care să se potrivească tuturor grilelor cu care cititorii occidentali s-au obișnuit atât de bine, dar cartea cucerește tocmai prin întrebările pe care le stârnește: să fie vorba despre o simplă fabulă, despre o pledoarie ecologistă sau de ceva mai mult? Răspunsurile facile sunt excluse, iar cartea implică, nu o dată, pagini întregi de adevărate comedii de situație [...]. Se remarcă notele de umor negru sau de satiră socială, prezente mai ales în capitolele care au în vedere atitudinea finlandezilor față de neobișnuitul „animal de companie” (cum îi spun ei) al lui Vatanen cel care, desigur, se încapățânează să-l numească „prieten” pe iepurașul salvat de la o moarte sigură. Pe parcursul călătoriei, legătura dintre cei doi, om și animal, va fi adesea pusă la încercare și, cu fiecare dintre acestea, apropierea lor devine mai puternică, fiind, astfel, de înțeles dorința lui Vatanen de a-l avea pe iepuraș alături chiar și în închisoare și incapacitatea sa de a pricepe refuzul autorităților de a i-l aduce și decizia lor de a-l considera animal sălbatic. De-a lungul drumului pe care-l fac împreună, Vatanen va înțelege cine este cu adevărat și își va dori pacea interioară și retragerea în natură mai mult decât își dorise, în toți anii de până atunci, afirmarea pe plan social sau câștigurile materiale. [...]

Fără a avea un *happy-end* în sensul clasic al cuvântului, romanul se termină, totuși, cu evadarea din închisoare a lui Vatanen și cu plecarea sa, însoțit, desigur, de iepurele lui, către o țință necunoscută, în încercarea de a descoperi, finalmente, acea parte cu adevărat bună a celei mai bune dintre lumile posibile....

Rodica Grigore, eseu *Prietenul iepurelui*, în vol. *Călătorii în bibliotecă*

A.

1. Notează, din textul 2, doi termeni din câmpul lexical al cărții.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Romanul *Anul iepurelui* nu conține

- a) umor negru.
- b) pledoarie ecologistă.
- c) informații despre închisori.
- d) satiră socială.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Arto Paasilinna este numele:

- a) autorului cărții.
- b) regizorului filmului.
- c) personajului principal.
- d) actorului din rolul principal.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Țupi nu ajunge cu Matei

- a) în curtea grădiniței.
- b) pe deal.
- c) la râu.
- d) la abator.

Răspuns corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Crina face parte din grupul de prietene de pe stradă.		
Cordonul lesei are culoare roșie.		
Țupi se făcea ghem de blană sub canapea și adormea.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Cea mai recentă ecranizare a cărții este din 1975.		
Arto Paasilinna este un scriitor suedez.		
Autoritățile îl consideră pe iepure animal sălbatic.		

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

„i” este semivocală în ambele cuvinte din seria:

- a) „băiatul”, „croitorie”.
- b) „chiar”, „socială”.
- c) „reia”, „iepure”.
- d) „imediat”, „reputație”.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate este:

- a) „întotdeauna”, „gustos”.
- b) „micuța”, „legat”.
- c) „imprudent”, „finlandez”.
- d) „interioară”, „dreptate”.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Cuvintele subliniate în enunțul „Cartea de față, pornind de la o situație aparent banală și de la descrierea unei existențe la fel de obișnuite, are, însă marele dar de a cuceri imediat cititorul” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există o relație de polisemie între ambele cuvinte subliniate în enunțurile din seria:

- a) „Îl urma oriunde voia băiatul”; Urma ursului pe zăpadă l-a speriat.
- b) „Îl lasă acolo, demarând în trombă”; Elefantul are o trompă spectaculoasă.
- c) „Văzându-l cum intră în crângul de lângă șosea”; El își vede un viitor luminos.
- d) „l-a rugat pe Moșulică să-i dea câteva găuri noi”; Ghetele noi ale lui Matei strălucesc.

Răspunsul corect:

5. Transcrie, din fragmentul următor, trei verbe aflate în construcții diferite, pe care le vei preciza: „Arto Paasilinna și-a văzut, astfel, stabilită în scurt timp o solidă reputație literară și a fost propulsat în prim planul vieții artistice internaționale, în ciuda obstacolului lingvistic și a spațiului cultural relativ necunoscut din care provine”.

6 puncte

VERB	CONSTRUCȚIE VERBALĂ

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care forma verbală de supin a termenului „a vorbi” să aibă funcția sintactică de subiect (1), și un enunț imperativ, în care substantivul comun „iepure” să aibă funcția sintactică de atribut. (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare: „Țupi nu era foarte fericit de asta și se ascundea după stiva de lemne când îl vedea venind spre el cu lesa”. **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui iubitor de animale, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Ți- _____ (*a trebui*, condițional-optativ, prezent) încă o viață să te bucuri de toată frumusețea naturii; ochii _____ (*negru*) ai ursului carpatin, chemarea tainică _____ (*bufniță*, numărul singular, cazul genitiv, articulat hotărât), impresia de viață _____ (*continuu*) – toate acestea te fac _____ (*a fi*, modul conjunctiv, persoana a II-a singular) mândru de splendoarea țării tale!

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie, în 90 – 130 de cuvinte, rezumatul textului 1.

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:

- conținutul rezumatului – 12 puncte
- redactarea rezumatului – 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

[illegible]

[illegible]